

KJAK

Myndir: Álvur Haraldsen

So er at vísa tað í verki

**Djóni
Nolsø
Joensen**
*Løgtings-
maður*

Dag og dagliga hoyra vit politikkarar bæði úr samgongu og úr andstöðu siga, at sjálvandi skulu námsfrøðingarnir fáa ta løn, ið hesi hava uppiborið. Námsfrøðingarnir, sum taka sær av okkara børnum, og sum lyfta uppgávuna at hava umsorgan fyri teimum mongu í okkara samfelag, sum ikki megna tað sjálvi, mugu nú fáa ta viðurkenning, sum tey hava uppiborið, verður sagt.

Eisini verður sagt, at tað er ikki annað enn rímligt, at hesin afturúrsgildi starvsfólkabólkur fær sín part av stóra vøkstrinum, sum okkara búskapur hevur havt seinna árin. Men so hendir ikki meira. Vøkur orð, men tey muna ikki, fyrr enn tey verða víst í verki.

Pedagogfelagið er eitt av okkara yngstu fakfeløgum. Felagið varð stovnað í 1982 í kjalarvørrinum av stóru samfelagsligu broytingunum, sum vóru farnar fram árin frammanundan.

Gongdin hevði eina tíð verið, at føroyski arbeiðsmarknaðurin hevði boð eftir øllum góðum kreftum, og kvinnur í hópatali gjørdust virkin partur av arbeiðsmarknaðinum.

Hetta var neyðugt, skuldu vit halda fast um vøkstur í búskapinum, og skuldu vit vera kappingarfør við okkara grannalond.

Í dag hava vit, hóast nógv fleiri fólk á arbeiðs-

marknaðinum, eitt arbeiðsloysi upp á 2%, og búskapurin er fleirfaldaður, síðani bygnaðarligu broytingarnar fyri hálvari øld síðani.

Og ongantíð meira enn nú, hevur samfelagið brúk fyri øllum, sum kunnu taka eina hond í. Hetta ger seg galdandi innan øll stórv í samfelagnum heilt frá ófaklærdum til stórv, ið krevja drúgva útbúgving.

Men skulu vit halda fast um hesa góðu gongd, og tað ynskja vit øll, so mugu vit geva fólki møguleikan at vera virkin á arbeiðsmarknaðinum. Hetta setur samfelagnum serligt krav um, at børnini fáa tilboð um pláss á vøggustovum, barnagørðum, fritíðarskúlum og ungdomsklubbum, har børnini umframt at verða ansaði eisini fáa tað neyðugu stimbranina til eina góða og positiva menning.

Hesa nýggju uppgávuna í samfelagnum, hava námsfrøðingarnir tikið sær av. Umframt at námsfrøðingarnir ansa børnunum, so hava hesi uppgávuna at menna og menta børnini, fylgja við teimum og seta neyðug tiltøk í verk, tá tað gerst neyðugt.

Her er ikki talan um parkering av børnum í arbeiðstímunum, men her er talan um eygleiðing og menning av besta tilfeingi, okkara land eigur, nevniliga komandi ættarliði. Hetta krevur veruligt námsfrøðiligt medvit.

Umsorganarmedvitið hjá námsfrøðingum hevur síðan ført við sær, at hesin starvsbólkur er vorðin ein krummtappur í okkara almannaverki. Boð varð eftir námsfrøðingum til at hava umsorgan við teimum av

okkara medborgarum, sum hava tørv á umsorgan.

Tískil eru rættiliga nógvir limir í Pedagogfelagnum vorðnir álitid, tá tað kemur til at reka mongu stovnarnar og búfelagsskapirnar, har fólk við serligum avbjóðingum eru og búgva.

Umframt holla útbúgving, so setur hetta eisini krøv til serlig evni og áhuga, har tann góði námsfrøðingurin má geva nakað frá sær, um arbeiðið skal eydnast.

Tað finnast ivaleyst nógvir hættir til tess at máta, hvussu gott eitt samfelag er. Men givið er, at eitt samfelag, sum tekur sær væl av sínum børnum og teimum borgarum, sum hava dagliga umsorgan fyri neyðuni, tað er eitt gott samfelag.

Eitt slíkt samfelag hava vit, men enn liggur á láni, at myndugleikarnir, sum varða

av øllum hesum, seta verulig-an prís á hetta.

Eitt annað, sum fellur í eyguni á mongum, er, at fakfeløg, har stóri meirilutin er kvinnur, eru afturúrsgildi, tá tað kemur til løn. Hetta kom týðiliga fram og varð mangan havt á orðið, nú sjúkrarøktararnir vóru í samráðingum, og vit siggja tað eins týðiligt í dag, nú námsfrøðingar eru í sokallaðum samráðingum.

Men hvussu kann eitt framkomið land loyva sær at vera meira pírið við at geva fakfeløgum við nógvum kvinnum rímliga løn enn feløgum, har hitt kynið hevur stóran meiriluta.

Og hetta hendir her hjá okkum, samstundis sum grannar okkara vestan hav, hava samtykt lóg, sum sigur, at eingin lønarmunur skal gerast á kvinnum og monnum.

Lønarkravið, sum Pedagogfelagið hevur sett fram móttvegis mótpartinum, sigst vera smáar 8 mió. kr. Tá hugsað verður um, hvussu skjótt og snikkaleyst slíkar upphæddir, mangan verða avgreiddar í løgtinginum og stóru kommununum, so kann tað ikki annað enn tykjast heilt óskiljandi, at hetta ikki skal bera til, tá talan er um starvfólk, sum hava ein so týðandi leiklut í nútíðar samfelagnum.

Felagið vísti annars stóra samfelagsábyrgd aftur í 1992, tá limir felagsins fóru á leið 8,5% niður í løn, tá stóra búskaparkreppan rakti okkum.

Hetta varð gjørt, tí felagið kendi sína ábyrgd í samfelagnum, men eisini tí, at myndugleikarnir søgdu, at hetta skuldi koma uppáftur lønina, tá búskapurin aftur vendi.

Men nú góða fjórðingsöld seinna liggur hetta enn á láni, og vit hava søguligan stóran búskaparvøkstur.

Hendir tað ikki nú, so er torført at ímynda sær, nær tað so skal henda.

Skulu vit hava dygd og góðsku í samfelagnum, so fáa vit hana ikki ókeypis. Tíðin er komin, har landsins myndugleikar veruliga seta prís á góða námsfrøðiliga góðsku. Men hesin boðskapur hevur eftir øllum at døma ikki enn funnið vegin inn til Lønardeildina í Figgjarmálaráðnum ella inn til Kommunala Arbeiðsgevarafelagið.

Tað er ikki longur nógv mikið, at leiðandi fólk innan hesar stovnar siga seg skilja stóðuna og vilja tað besta. Nú er at vísa tað í verki.

